

Miðpróf tónfræðagreina

Vor 2011

Bóklegur hluti

Kennitala: _____

Nafn: _____

Skóli: _____ Aðalhljóðfæri: _____

Til nemandans:

- Merktu prófheftið með nafni þínu, kennitölu, tónlistarskóla og aðalhljóðfæri.
- Þú átt að svara öllum spurningum með blýanti í þetta hefti.
- Prófið er 35 spurningar.
- Prófheftið er 13 síður. Athugaðu hvort þú hefur fengið þær allar.
- Lestu spurningar og fyrirmæli vandlega og leitaðu aðstoðar kennara ef þú skilur þær ekki.
- Aðeins er eitt rétt svar við hverri krossaspurningu. Ekki er dregið frá fyrir röng svör.
- Prófið er í tveimur hlutum:
 - I. hluti: Skrifleg tónheyrn, vægi 20%
 - Hlustun, greining og saga, vægi 20%
 - Í þessum hluta verða fyrirmæli og tóndæmi að mestu leikin af disk.
 - II. hluti: Tónfræðileg þekkingaratriði, vægi 20%
- Próftími er 1 ½ klukkustund.

Vandaðu frágang
Gangi hér vel!

Prófanefnd tónlistarskóla

I. hluti

Skrifleg tónheyrn – Hlustun, greining og saga (40%)

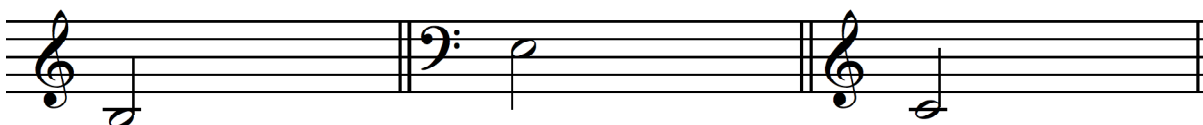
Nú mun kennarinn leika fyrir þig tónheyrnardæmin. Vinsamlegast athugaðu að hann má ekki endurtaka dæmin oftari en hér er sagt. Kynntu þér nú spurningarnar sem þú þarft að svara á þessari síðu.

1. Fullgreindu tónbilin þrjú sem leikin verða þrisvar sinnum hvert:

a) _____ b) _____ c) _____ [6]

2. Leikin verða þrjú tónbil, hvert þeirra þrisvar sinnum. Fullgreindu þau og skráðu efri tóninn á nótnastrenginn. Neðri tónninn er gefinn.

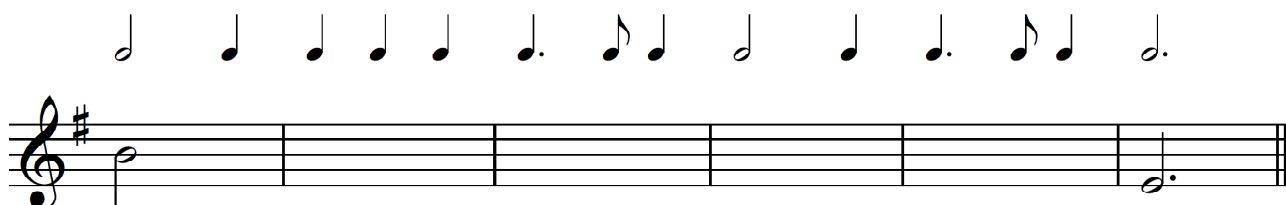
a) _____ b) _____ c) _____

_____ [9]

3. Nú verður stutt laglína leikin fjórum sinnum með hléum á milli. Laglínan er í e-moll. Hrynurinn er gefinn ásamt upphafs- og lokatóni. Skrifðu þessa laglínu niður.

[12]

Nú verða leikin tóndæmi af disk. Sum dæmanna eru einnig sýnd á nótum. Þú átt að svara ýmsum spurningum um þau. Á disknum eru lesin fyrirmælin sem prentuð eru í prófheftið. Auk þess eru á disknum stutt hlé sem þú átt ýmist að nota til að lesa spurningarnar eða svara þeim.

Spurningar 4–10 byggjast á tóndæminu sem sýnt er á síðu fjögur og þú færð að heyra tvisvar sinnum í heild. Að auki færðu að hlusta á þrjá stutta búta til að geta svarað betur spurningum 8 til 10.

Áður en þú hlustar á tónlistina í fyrsta sinn með nótonum skaltu kynna þér **spurningar 4–6**. Nú verður gert stutt hlé til þess.

Hlustaðu nú á fyrsta tóndæmið með nótonum og svaraðu spurningum 4–6 um leið og þú hlustar.

4. Takttegund lagsins er: [1]

2/4 3/4 6/8

5. Túlkunarorð: Hvaða orð á best við um þessa tónlist? [1]

maestoso energico dolce

6. Fyrsta hending lagsins er merkt með hendingaboga. Merktu þrjár næstu hendingar með hendingabogum á nóturnar. [3]

Kynntu þér **spurningu 7** áður en þú hlustar næst.

Hlustaðu nú aftur á tóndæmið í heild með nótonum og svaraðu spurningu 7 um leið og þú hlustar.

7. (a) Hvaða hljóðfæri leikur einleik í inngangi lagsins? _____ [1]

(b) Ljúktu við að merkja form lagsins (í tóktum 5-20) með bókstöfum á auðu línurnar framán við textann. [3]

 A : *Smávinir fagrir, foldarskart ...*

_____ : *brekkusóley! vér mættum margt ...*

_____ : *prýði þér lengi landið það ...*

_____ : *ástarsælan, því ástin hans ...*

Kynntu þér **spurningu 8** áður en þú hlustar á næsta dæmi.

Hlustaðu nú frá takti 5–16 með nótunum og svaraðu spurningu 8.

8. Á orðunum „*fundið stað*“ (í 16. takti) er:

() aðalendir (V-I) () hálfendir (I-V) () gabbendir (V-VI) [1]

Forspil

5

p

Smá-vin-ir fagr - ir, fold - ar-skart, fif - ill í hag - a rauð - og blá
Viss - i ég áð - ur vor - uð þér, vall_ ar stjörnum breið - a grund,

9

brekk - u sól - ey! vér mætt - um margt mun - a hvurt öðru' að segj - a frá;
feg - urst-u leið - ar ljós - in mér lék eg að yð - ur marg - a stund;

13

16

prýð - i þér lengi - i land - ið það sem líf andi í guð hef - ir fund - ið stað
nú hef ég sjó - inn séð um hrið og síl_ a læt_ in smá - og tíð,

17

ást - ar sæl - an, því ást - in hans alls stað - ar fyll - ir þarf ir manns.
mun - ur inn raun_ ar eng - inn er því allt - um líf - ið vitn - i ber.

Millispil

Fiðlurödd

21

23

24

p

25

Fað - ir og vin - ur alls sem er! *o.s.frv.*

Kynntu þér **spurningu 9** áður en þú hlustar á næsta dæmi.

Hlustaðu nú tvisvar á forspilið og svaraðu spurningu 9. Á eftir færðu stutt hlé til að ljúka við að svara spurningunni.

9. Hrynur: Settu viðeigandi lengdargildi á nótnahausana í 1. takti forspilsins og bjálka þannig að hrynurinn verði réttur. Skrifaðu á nóturnar sjálfar. [7]

Kynntu þér **spurningu 10** áður en þú hlustar á síðasta dæmið úr laginu.

Hlustaðu nú tvisvar á millispilið og svaraðu spurningu 10. Þú færðu stutt hlé á eftir til að ljúka við það.

10. Skráðu tónana tvo sem vantar í fiðluröddina í millispilinu (taktar 23–24). Skrifaðu tónana skýrt og greinilega undir lengdargildin sem gefin eru á nótunum. [2]

Spurningar 11–21 byggjast á kafla úr lengra tónverki. Þú færð að heyra þrjá hluta úr kaflanum og er einn þeirra sýndur á nótum en hinir ekki.

Kynntu þér **spurningar 11–13** áður en þú hlustar á fyrsta tóndæmið.

Hlustaðu nú á fyrsta tóndæmið og svaraðu spurningum 11–13 um leið og þú hlustar. Tóndæmið er aðeins leikið einu sinni.

11. Tegund tónverks: () kammerverk () hljómsveitarverk () konsert [1]
12. Tímabil: () barokk () klassík () 20. öld [1]
13. Tónskáld: () Haydn () Schönberg () Bach [1]

Kynntu þér **spurningu 14** áður en þú hlustar á næsta tóndæmi.

Hlustaðu nú á næsta tóndæmi og svaraðu spurningu 14 um leið og þú hlustar. Tóndæmið er aðeins leikið einu sinni.

14. (a) Hér er tónlistin [1]

() 2ja radda () 3ja radda () 4ra radda

(b) Í hvaða rödd er laglínan? _____ [1]

Spurningar 15–21 byggjast á nótnadæmi úr sama verki sem sýnt er á næstu síðu. Þú færð að heyra dæmið einu sinni í heild. Áður en þú hlustar á tónlistina með nótunum skaltu kynna þér **spurningar 15 og 16**. **Spurningum 17–21** geturðu svarað út frá nótunum eingöngu.

Hlustaðu nú með nótunum á tóndæmið og svaraðu spurningum 15 og 16 um leið og þú hlustar. Einnig færðu stutt hlé á eftir til að ljúka við að svara spurningunum.

15. Skrifðu nöfn hljóðfæra sem leika hverja rödd á viðkomandi línu fremst í raddskránni. [4]

16. Þriðja röddin leikur eftirfarandi skraut í 3. og 7. takti:

Það er leikið

[1]

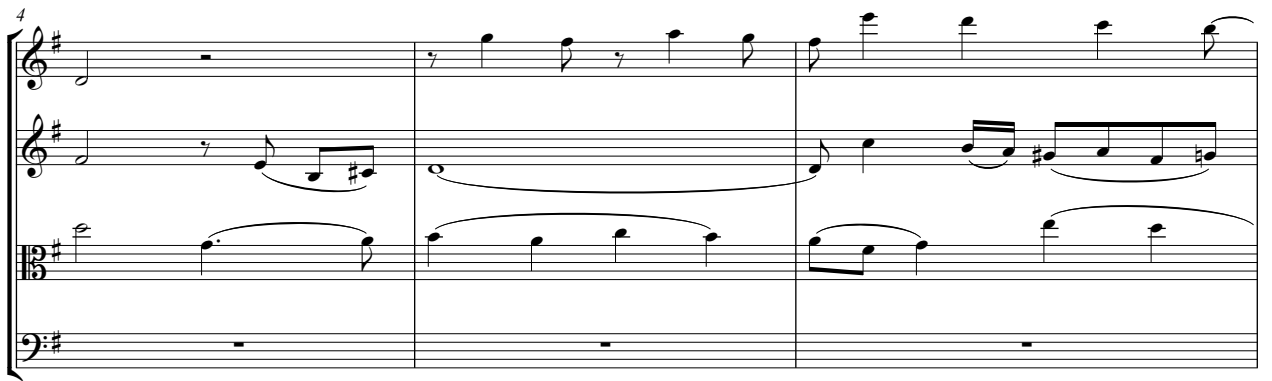

Nú verður gert hlé á meðan þú lýkur við að svara spurningum 17–19 út frá nótunum.

Poco adagio, cantabile

First system of musical notation, measures 1-3. The score is in G major (one sharp) and 3/4 time. It features a treble clef with a key signature of one sharp and a common time signature. The music includes a melody in the treble clef and a bass line in the bass clef. The tempo and mood are indicated as 'Poco adagio, cantabile'.

Second system of musical notation, measures 4-6. The score continues with the same key signature and time signature. It features a treble clef with a key signature of one sharp and a common time signature. The music includes a melody in the treble clef and a bass line in the bass clef.

Third system of musical notation, measures 7-10. The score continues with the same key signature and time signature. It features a treble clef with a key signature of one sharp and a common time signature. The music includes a melody in the treble clef and a bass line in the bass clef.

Fourth system of musical notation, measures 11-12. The score continues with the same key signature and time signature. It features a treble clef with a key signature of one sharp and a common time signature. The music includes a melody in the treble clef and a bass line in the bass clef.

17. Nótningaritun: Upphafstónn kaflans (í 3. röddinni) er: [1]

() g' () a' () f () fí's'

18. Hvaða þríhljómur er í takti 8? [1]

() G-dúr () e-moll () D-dúr

19. Í verkinu koma m.a. fyrir eftirfarandi orð og tákn. Útskýrðu **fimm** þeirra. [5]

poco _____ *adagio* _____

cantabile _____ *dolce* _____

sempre _____ *piano* _____

Spurningar 20–22 byggjast á tóndæmi sem þú færð að heyra einu sinni. Áður en þú hlustar skaltu kynna þér **spurningar 20–22**.

Hlustaðu nú á tóndæmið og svaraðu spurningum 20–22 um leið og þú hlustar. Tóndæmið er aðeins leikið einu sinni.

20. Tóntegund: () dúr () moll () pentatónísk [1]

21. Takttegund: () tvískipt () þrískipt () taktskipti [1]

22. Landsvæði: () Norðurlönd () Kína () Suður-Ameríka [1]

=10

66/1,65 = 40%

II. hluti

Tónfræðileg þekkingaratriði (20%)

a) Taktstrik og taktvísar

23. Skrifðu taktvísi á viðeigandi stað í hvoru dæmi.

[2]

(a)

Beethoven – *Egmont*

o.s.frv.

Musical notation for exercise 23(a) in G major, 4/4 time. The melody consists of several measures with rests and notes. There are two blank spaces for writing the time signature: one at the beginning and one in the middle of the piece.

(b)

Óþekktur höfundur.

Musical notation for exercise 23(b) in G major, 4/4 time. The melody consists of several measures with notes and rests.

24. Settu taktstrik á rétta staði í dæmin

[7]

(a)

Bach – *Fúga í g-moll*

Musical notation for exercise 24(a) in G minor, 4/4 time. The melody consists of several measures with notes and rests.

“Jelly Roll” Morton – *Jelly Roll Blues*

(b)

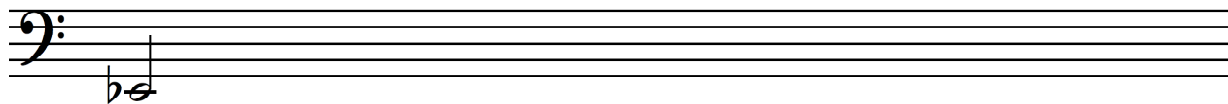
o.s.frv.

Musical notation for exercise 24(b) in G minor, 2/2 time. The melody consists of several measures with notes and rests. There are two blank spaces for writing the time signature: one at the beginning and one in the middle of the piece.

b) Skráning tónstiga og greining tóntegunda

25. Skrifðu dúrtónstiga upp frá gefnu nótunni, eina áttund. Notaðu laus formerki og sýndu hálfþónsbil með bogum.

[7]

26. Settu lykil og laus formerki þannig að tónstiginn verði hljómhæfur g-moll.

[7]

28. (a) Í hvaða tóntegund er eftirfarandi laglína? _____

[3]

(b) Dragðu hring um leiðsögutóninn þar sem hann kemur fyrir.

Beethoven *Coriolan*

c) Greining og skráning tónbila

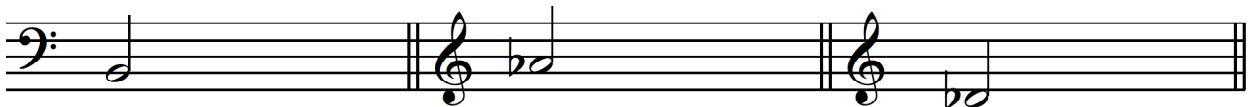
29. Greindu tónbilin að fullu.

[6]

30. Skrifaðu efri tóninn þannig að tilgreint tónbil myndist.

[3]

lítill tvíund

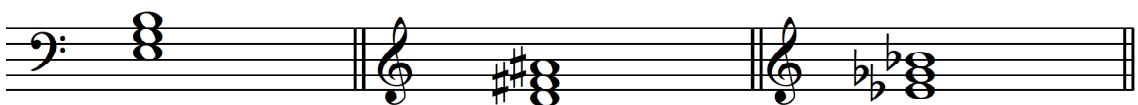
stækkuð fimmund

stór sjöund

d) Greining og skráning þríhljóma

31. Greindu hljómana sem dúr, moll, minnkaða eða stækkaða.

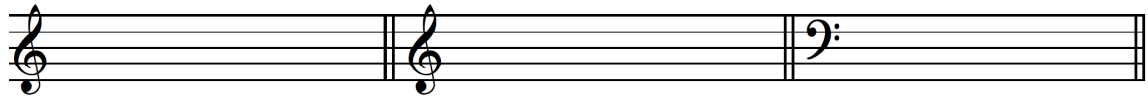
[3]

=15

32. Skrifaðu með lausum formerkjum þá þríhljóma sem nefndir eru.

[3]

H-dúr

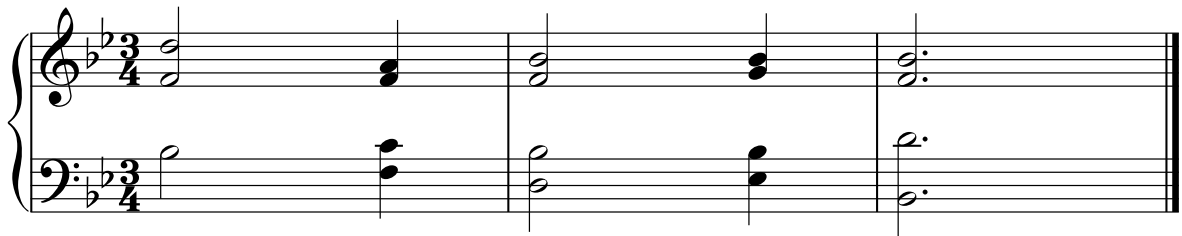
f-moll

minnkaður hljómur á G

e) Greining hljómsæta og kadensa

33. Merkið hljómsætin sem I, IV, eða V á línurnar sem undir nótnadæminu.

[4]

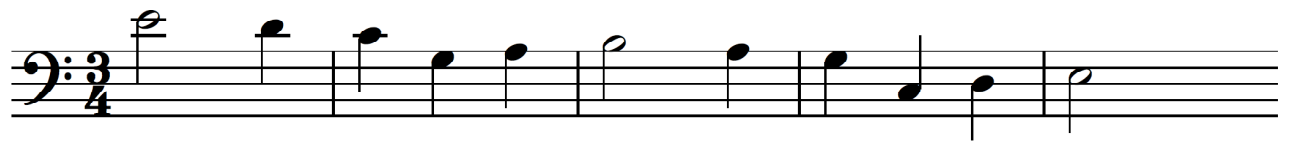
I _____

f) Tónflutningur

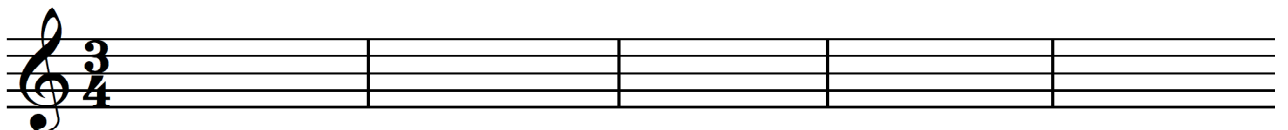
34. Tónflyttu lagbútinn upp um eina 8und í G-lykil.

[6]

Sigfús Einarsson: *Sofnar lóa*

o.s.frv.

=13

g) Að semja hrynhendingu

35. Ljúktu við þetta hryndæmi þannig að það myndi sannfærandi heild

[4]

60/3 = 20%

=4